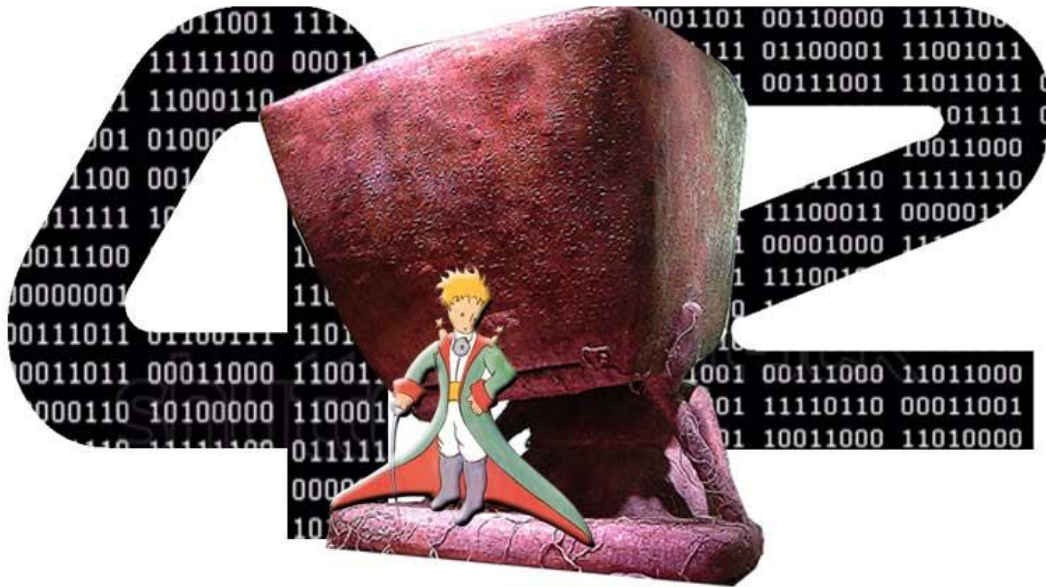

התחלה: התפתחות של רעיונות

לפעמים כל שאתה צריך הוא נסיך קטן שישאל את השאלה הנכונה, אבל אל לנו להניח אף פעם כי יש רק תשובה אחת נכונה (© אהוד הלר)

"ארבעים ושתיים!" צווח לונקוואל, "נזקקת לשבעה וחצי מיליוני שנים כדי לספור עד ארבעים ושתיים!?" "בדקתי זאת בקפדנות מרבית" אמר המחשב, "וזוהי לבטח התשובה הנכונה. אני חושב שהבעיה היא, אם אדבר בכנות, שלמעשה לא ידעתם כלל את השאלה".

מחבר מקורי: אהוד הלר (medium.com/@EitanCapital)

אז אומרים שטכנולוגיה היא התשובה ("42"), אך מה בעצם השאלה? אם לא נדע לנסח את הבעיה, ספק יבינו מה לעשות והאם זו התשובה הנכונה. הטכנולוגיה, במובנה כמדיום אלקטרוני אכן שינתה את פני המין האנושי, הצעידה אותנו אל עבר ציר התפתחות חלופי השונה מכל קודמיו (הימלטות ממלכות המלכותיות למשל) ובוודאי השפיעה על תפיסת הזמן, המרחב והחושים כפרדוקס ה-Time-shifting device, כפי שג'ודי וייזמן תיארה (ראו פוסטמן, מקלוהן ואיניס). כך, לפחות, אנו נוטים להאמין ולהיאחז. אך אני אנסה להביא טענה אחרת, כי זו לא הטכנולוגיה כי אם הפילוסופיה שעומדת בבסיס הפיתוח שלה ועוד יותר, בבסיס השימוש בה. האם זו כלכלית? פונקציונליסטית? חברתית? או שמה הומניסטית? לא פחותה היא השאלה עד כמה האדם מושפע מן המסרים של המדיום, שנוצר כהשתקפות הפילוסופיה של יוצריו?

מערכות טכנולוגיות הן תוצר של הסביבה התרבותית-הארגונית (אותם מסרים סמויים) במסגרתה הן מפותחות ועל בעיותיה הן באות לענות. משמע, הן מפותחות "בתוך הקופסא" ומראש מכתובות את התוצאה הרצויה, בהתאם למילון המושגים העומד לרשות ההוגים של אותן טכנולוגיות. האדם הממוצע אינו מעורה ברזי הטכנולוגיה, במקום זאת הוא חווה אותה באמצעות מסנני מיסוך תודעתי ואמצעי שיווק בתקשורת המונים, המוטים על-ידי אינטרסים כלכליים צרים ופילוסופיות תרבותיות. בעידן רווי

האתגרים, הגירויים והיצרים בו אנו חיים, קל להתבלבל בין הידע להשתמש בטכנולוגיה לבין היכולת ללמוד ממנה, בין נגישות למידע אינסופי לבין הבניית ידע משמעותי.

"הראש המכני - רוח זמננו" (ראול האוסמן, 1919). מבטא את האירוניה לאידיאליזציה הכושלת של טכנולוגיה

"אין לראות את הדברים היטב אלא בלב בלבד, כי הדבר החשוב באמת סמוי מן העין" אמר השועל הנסיך הקטן, שכן בעוד הוא, השועל, חש צער על לכתו של הנסיך, הפרחים הפרוסים כמִרְבֵּד עצום ורב עסוקים בטיפוח יופיים בלבד, ההוא שהולך בשדותיהן אינו חש דבר וכפותיו אינן נפצעות. כך מנסה אנטואן דה סנט-אכזופרי ללמד אותנו על הפער בין צמצום החוויה לפעילות נראית לעין לבין הזדהות רגשית והערכה לייחודיות שמקורן בדיאלוג, על הקלות בהתמכרות לגלילה האין-סופית אחר ניצוצות חדשות שיבולן מציב כי קצר פה כל כך האביב, על הפער בין המפגש עם הבודד באמצע הדרך לבין עם הרבים המשתפלים ברעש האחד אל השני אל תוך ערפל של נתונים עד זרות חושים.

במפגש בין האדם למכונה בתרבות הצריכה ההמונית המקדשת את כלכלת ההתיישנות המתוכננת, כל עוד ישנו רווח להשגה, מוכרים (ומתווכים) ינצלו באופן שיטתי את החולשות מפני מה שסמוי מהעין כדי למכור את מה שהצרכנים חושבים שהם צריכים במקום את מה שהם באמת צריכים. כתגובה אנו זקוקים למערכת הפעלה חברתית חדשה וקלת משקל שתעצים את הפרט ותסיר בפניו מחסומים חפני מה שסמוי, תרחיב את האפשרויות הניצבות בפניו, תסייע לו ללמוד, לפתור בעיות, לקבל החלטות, לגשר על אינטרסים מנוגדים ולענות על שאלות שלכאורה אינו יודע לנסח או בעל תודעה לצורך בהן. מערכת מעין זו תכלול גם מודלים עסקיים סימביוטיים ושיתופיים המבוססים על ניתוח מידע מדויק יותר ואטרקטיביות רבה יותר למשתמשים שונים. זהו הדבר הגדול הבא לעולם טוב יותר, זה ה- NeXT .bIG Next